

[Alfred Jensen.]

for det første om stillernes antal. Vi har ikke noget imod, at man går ned fra 200 til 100, men spørgsmålet er, om man ikke kunne gå længere ned, om ikke det var rimeligt, man gik ned til 50. Jeg ved ikke, om det har været overvejet, men det forekommer mig at være et temmelig stort antal stillere, der skal til, og når man tager i betragtning, hvor store vanskeligheder der kan være med at komme i forbindelse med folk i Grønland, er det et spørgsmål, om man ikke kunne nøjes med 50 stillere.

Dernæst er der spørgsmålet om den nye affattelse af § 28 i lovforslaget om folketingsvalg i Grønland. Ifølge stk. 2 har de, der bor afsides og har vanskeligt ved at nå frem til afstemningsstedet, også mulighed for at stemme forud for valget, og der rejser sig da det spørgsmål, om man ikke kunne give sådanne vælgere mulighed for at stemme pr. brev. Jeg stiller spørgsmålet sådan, fordi jeg tror, det kunne være lige så rimeligt, at man havde en lignende ordning i Grønland, som man har i den øvrige del af riget. Det var altså ment som et spørgsmål.

Endelig er der spørgsmålet om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser. Er de foreslåede opholdsbestemmelser på henholdsvis 6 måneder og 3 måneder ikke urimeligt lange? Jeg forstår godt, at man ønsker, der skal være en vis tilknytning til stedet, men alligevel forekommer disse opholdsterminer mig ikke at være af en rimelig udstrækning. Vi har også haft sådanne bestemmelser her, som har virket begrænsende på borgernes muligheder for at deltage i de lokale valg. Nu er det flere år siden, vi forlod så hæmmende bestemmelser, og spørgsmålet er, om vi ikke også i Grønland kan gøre det samme. Nu forstår jeg nok, at det foreliggende forslag har fået tilslutning fra landsrådet, og det er ikke min agt at kræve, at man foretager nye forhandlinger. Jeg rejser bare spørgsmålet. Jeg kunne også være interesseret i at høre, om man har overvejet kortere opholdsbestemmelser, end lovforslagene her er udtrykt for.

Elias Lauf: De foreliggende forslag til lov om ændringer i lov om folketingsvalg i Grønland og forslag til lov om ændringer i

lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v. kan jeg give fuld tilslutning.

Den højtærede minister for Grønland har i sin fremsættelse givet en redegørelse for begrundelsen for de ændringer, som nu er foreslået. Folketingsvalgloven af 5. juni 1953 er den første i Grønland, således at den ikke er mere end 6 år gammel. Men da det grønlandske landsråd allerede i sine sidste møder i 1957 og 1958 ønskede ændringer i de nævnte love, skyldtes det, at især folketingsvalgloven var udformet som en overgangslov, som skulle revideres, så snart dens prøvetid var udløbet.

Jeg skal indskrænke mig til kun at berøre de vigtigste ændringer. Det grønlandske landsråd ønskede en nedsættelse af antallet af de 200 underskrifter, som efter loven kræves på en kandidatliste ved et folketingsvalg. Formålet med dette høje tal var, som den højtærede Grønlandsminister også oplyste, at begrænse antallet af kandidater. Men det var i forhold hertil overraskende at se, at der trods alt blev opstillet så mange kandidater ved det første folketingsvalg. I Nordgrønland var der 3 kandidater til ét mandat og i Sydgrønland 5 til ét mandat. Det lod til, at man havde opnået minimumstallet uden synderlige vanskeligheder. Men ved det næste folketingsvalg i 1957 blev billedet helt anderledes. For Nordgrønlands vedkommende var kun 2 kandidater opstillet, mens der ingen var i Sydgrønland. Og der var ikke andet at gøre end at genvælge den tidligere folketingsmand for Sydgrønland uden afstemning, da ingen af hans modkandidater havde opnået det nødvendige antal stillere. En anden ulempe i den grønlandske folketingsvalglov er, at det forlanges, at der skal være 2 stedfortræderes navne på en kandidatliste, hvilket kan forvolde vanskeligheder med at indhente samtykke fra de vedkommende i tide under de dårlige forbindelser mellem pladserne deroppe.

Hvis de to ændringsforslag, nemlig om nedsættelse af stilleres antal fra 200 til 100, og at en kandidatanmeldelse kun behøver at indeholde navnet på én stedfortræder, bliver vedtaget, vil det betyde, at gode emner får bedre chance for at blive opstillet.

Hvad angår de ændringer, der er foreslået om ensartet valgretsalder til folketing,